

Kiek kainuoja viena para šildymo daugiabutyje?

Kiekvieno šildymo sezono pradžioje ar pabaigoje savivaldybių vadovai ar atskirų daugiabučių pastatų valdytojai sprendžia dilemą – kada pradėti ar baigti šildymą? Dažnai nekreipiama dėmesio į higienos sąlygas gyvenamuose būstuose ir šildymo sezoną stengiamasi sutrumpinti argumentuojant, kad tai padės reikšmingai sutaupyti gyventojų ar įstaigų išlaidas šildymui. Ar tikrai?

Kai bet kuris pastatas jau šildomas ilgesnį laiką šilumos suvartojimą daugiausiai lemia patalpų vidaus ir išorės temperatūrų skirtumas, nes įtekanti šiluma tiesiog kompensuoja iš tekančią šilumą per sienas, langus ir kitas atitvaras. Į kiekvieną pastatą tiekiamas (suvartojamas) šiluminės energijos kiekis tiksliai išmatuojamas įvadinio šilumos skaitikliu. Jeigu patalpų vidutinė temperatūra yra daugiau ar mažiau pastovi tai išorės gana reikšmingai kinta dieną ir naktį, šviečiant saulei ar dangui apniukus. Tad ir šilumos suvartojimas pastate nuolat kinta.

Norint tiksliai įvertinti pastate suvartojamo šilumos kiekio priklausomybę nuo išorės oro temperatūros, reikia lyginti ilgesnio laikotarpio temperatūrų skirtumo įtaką šilumos suvartojimui, tuo pačiu šildymo išlaidoms.

Toliau lentelėje pateikiami apibendrinti duomenys, liudijantys, kaip faktinis vidutinis šilumos suvartojimas priklauso nuo vidutinės išorės oro temperatūros paroje. Duomenys atspindi mėnesinį šilumos suvartojimą, tenkantį vienam kvadratiniam metrui šildomo ploto vidutinės energetinės kokybės sovietinių laikų statybos daugiabutyje, esant įvairioms išorės oro temperatūroms (T). Padauginus šį rodiklį iš 60, gaunamas vidutinis šilumos kiekis, priskiriamas statistiniam 60 m² ploto butui tokiam name.

Apskaičiuotą šiluminės energijos kiekį (kWh/butui), padauginus iš vidutinės šilumos kainos gaunama to mėnesio šildymo sąskaita. Šiuo atveju skaičiavimų palyginimui užsiduota pastovi šilumos kaina – 9,6 ct/kWh (su PVM). Dėl šios priežasties šildymo sąskaitos dydį lemia tik išorės oro temperatūra.

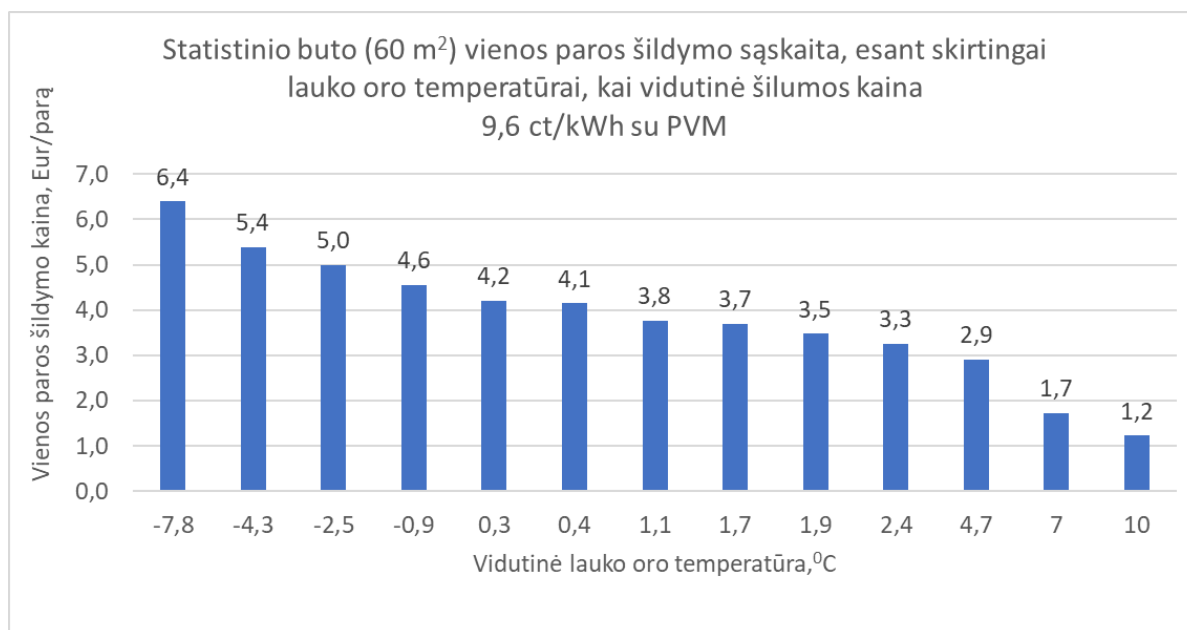
Padalijus mėnesinės sąskaitos dydį iš atitinkamo mėnesio dienų skaičiaus, gaunamas **vidutinis statistinio buto šildymo išlaidų dydis per parą**, esant vidutinei išorės oro temperatūrai. Šis dydis pateikiamas paskutinėje lentelės eilutėje.

Lauko oro temperatūra	T °C	-7,8	-4,3	-2,5	-0,9	0,3	0,4	1,1	1,7	1,9	2,4	2,5	4,7	7,0	10,0
Šilumos suvartojimas ploto vienetui	kWh/m ²	33,3	28,1	26,0	23,7	21,9	21,6	19,6	19,2	18,1	17,0	18,0	15,1	9,0	6,4
Šilumos kaina	ct/kWh su PVM	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6	9,6
Šilumos suvartojimas vidutiniame (60 m ²) bute	kWh/butui	1998	1686	1560	1422	1314	1296	1176	1152	1086	1020	1080	906	540	384
Vidutinio (60 m ²) buto šildymo sąskaita	Eur/butui	191,8	161,9	149,8	136,5	126,1	124,4	112,9	110,6	104,3	97,9	103,7	87,0	51,8	36,9
Vienos paros šildymo kaina (30 mėnesio dienų)	Eur/parą	6,4	5,4	5,0	4,6	4,2	4,1	3,8	3,7	3,5	3,3	3,5	2,9	1,7	1,2

Akivaizdu, kad šaltais mėnesiais, kai vidutinio 60 m² buto sąskaitos dydis siekia beveik 200 eurų šildymo išlaidos gali viršyti ir 6,4 eurus per parą. Tačiau esant teigiamai paros temperatūrai, pavyzdžiui, +7°C, kuri būdinga balandžio pabaigai ar spalio pradžiai, šildymas kainuoja tik apie 1,7 eurus per parą.

Žinoma, vartotojas to nemato, nes gauna šildymo sąskaitą už visą mėnesį, o jame gali būti ir šiltesnių, ir šaltesnių dienų. Mažesnio ploto ar geresnės kokybės daugiabutyje šios išlaidos gali būti dar mažesnės, o „kiaurame“ pastate dar didesnės. Tačiau, sprendžiant klausimą „šildyti ar nešildyti“, reikia įsivertinti ar verta šalti, o kartais ir sirgti dėl kelių eurų? O jeigu dar šildomasi elektra, tai gali būti dar brangiau, nes 1 kW buitinis elektrinis šildytuvas per parą gali „prisukti“ apie 20 kWh elektros, kuri gyventojui kainuotų apie 4 eurus per parą. Deja, dažnai žmonės vadovaujasi gandai, bet ne skaičiais.

Įsivertinimui, toliau pateikiamas grafikas, kuris rodo, kiek kainuoja vidutinio dydžio sovietinių laikų buto paros šildymas, priklausomai nuo išorės oro temperatūros. Jeigu šilumos kaina skiriasi nuo nurodytos (9,6 ct/kWh), proporcingai keisis ir sąskaitos dydis.

Akivaizdu, kad šildymo sezono pradžioje ir pabaigoje atskirų parų šildymo išlaidos nedidelės, juo labiau, kad spalio ar balandžio mėnesį ir biokuras, ir šilumos kainos būna daug mažesnės negu žiemos mėnesiais. Jeigu pastatas pavasarį ar rudenį per daug kaitinamas, reiškia netvarkingas šilumos punktas arba nustatytas netinkamas šildymo režimas. Visais atvejais reikia nustatyti problemos priežastis, o gyvenamuose būstuose turėtų būti šilta ir jauku.